

2025

REDEGJØRELSE

ÅPENHETSLOVEN

LILLESANDS SPAREBANK

INNHold

VIRKSOMHETEN	3
UTGANGSPUNKT FOR RAPPORTEN	3
VIRKSOMHETSSPESIFIKK INFORMASJON	3
Bankens organisering	3
Bankens driftsområder	3
Interne retningslinjer og rutiner	3
VÅR TILNÆRMING TIL ÅPENHETSLOVEN	3
Praksis for vurdering av leverandører	3
Scoringsmodell	4
Svarprosent	4
FUNN	4
FAKTISKE NEGATIVE KONSEKVENSER AVDEKKET	4
VESENTLIG RISIKO FOR NEGATIVE KONSEKVENSER AVDEKKET	4
ALLIANSELEVERANDØRER OG LOKALE LEVERANDØRER	5
TILTAK OG VIDERE ARBEID	5
Avsluttende bemerkninger	5
Kontaktinformasjon	5

VIRKSOMHETEN

UTGANGSPUNKT FOR RAPPORTEN

Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, forkortet Åpenhetsloven, ble vedtatt av det norske Stortinget i juni 2021. Loven trådte i kraft 1. juli 2022.

Lovens intensjon er å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og tjenester. Den skal sikre at allmennheten har tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer reelle og potensielle negative konsekvenser som kan knyttes til virksomhetens leverandørkjeder, og deres fokus på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Lillesands Sparebank (også omtalt som banken) støtter og respekterer FNs menneskerettighetserklæring og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper (OECD 2011). For å leve opp til dette må ansvarlighet og åpenhet prege hele leverandørkjeden, ikke bare bankens egen virksomhet. Vi aksepterer ikke forhold i leverandørers eller kunders virksomhet som innebærer brudd på FNs menneskerettighetserklæring.

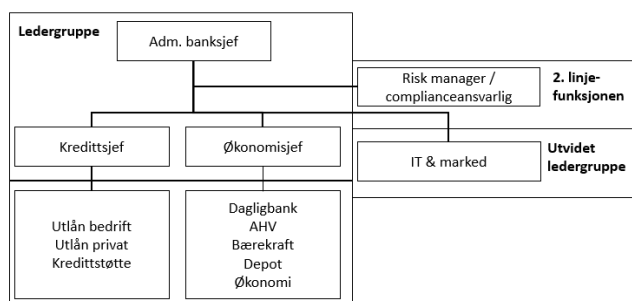
VIRKSOMHETSSPESIFIKK INFORMASJON

Bankens organisering

Lillesands Sparebank er en selvstendig sparebank lokalisert med hovedkontor og en avdeling i Grimstad.

Historikk:

- Stiftet: 11. oktober 1852
- Antall ansatte per 01.06.25: 29

Siden august 2024 har banken vært en del av Lokalbanksamarbeidet. LB Selskapet AS er et felles initiativ eid av de 16 medlemsbankene: Askim & Spydeberg Sparebank, Drangedal Sparebank, Flekkefjord Sparebank, Lillesands Sparebank, Luster Sparebank, Nidaros Sparebank, Selbu Sparebank, Sparebanken 68°Nord, Sparebanken DIN, Spareskillingsbanken, Stadsbygd Sparebank, Søgne og Greipstad Sparebank, Tolga-Os Sparebank, Voss Sparebank, Ørland Sparebank og Aasen Sparebank. Hovedformålet med samarbeidet er å styrke bankenes konkurransekraft gjennom felles innkjøp, samarbeid og utvikling.

Dette er derfor en redegjørelse som inneholder aktsomhetsvurderinger av bankens egne leverandører og fellesleverandører i Lokalbanksamarbeidet.

Bankens driftsområder

Lillesands Sparebank tilbyr bank, plasserings- og forsikringstjenester for person- og bedriftsmarkedet med hovedvekt på Lillesand og Grimstad kommune, samt tilgrensende kommuner.

Interne retningslinjer og rutiner

Lillesands Sparebank respekterer grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Det er derfor utarbeidet interne retningslinjer og rutiner som gjenspeiler våre forpliktelser og forventninger til oss selv og våre samarbeidspartnere. Disse retningslinjene og rutinene omfatter blant annet arbeidsmiljø, helse og sikkerhet, likestilling, ikke-diskriminering, lønn, arbeidstid, miljø, og korrupsjon.

Lillesands Sparebank støtter uttrykkelig fagorganisering, som bidrar til respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Det er også etablert varslingskanaler og klagemekanismer som skal bidra til å avdekke eventuelle negative forhold i vår virksomhet og leverandørkjede. Varslingsrutinen er tilgjengeliggjort for alle ansatte. Vi oppfordrer ansatte, leverandører, kunder og andre interessenter til å melde fra om bekymringer knyttet til vår virksomhet.

Styret i Lillesands Sparebank har det øverste ansvaret for etterlevelse av Åpenhetsloven. Styret og administrerende direktør slutter seg til Åpenhetslovens formål og ønsker at grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold skal bli respektert i egen virksomhet, hos forretningspartnere og i leverandørkjeden. Bankens ESG-ansvarlig har særskilt ansvar for oppfølging av Åpenhetsloven, herunder utvikling og oppfølging av retningslinjer og instruksjoner, samt kontraktsutforming. Arbeidet rapporteres til administrerende banksjef, som forelegger saker for styret årlig ved redegjørelsen, og ved behov.

VÅR TILNÆRMING TIL ÅPENHETSLOVEN

Praksis for vurdering av leverandører

Vårt arbeid med ansvarlig forretningsdrift i leverandørkjeden har fram til juni 2025 i stor grad handlet om kartlegging av leverandører og samarbeidspartnere, samt utarbeidelse av en spørreundersøkelse for å innhente informasjon fra disse. Arbeidet med utforming av spørreskjema og scoringsmodell er i hovedsak organisert gjennom en arbeidsgruppe, og forankret i Lokalbanksamarbeidet. Vedlagt ligger skjema for aktsomhetsvurderinger.

Vi har tatt utgangspunkt i en komplett leverandørversikt. Det gjøres en helhetlig vurdering av leverandørene, der volum, omsetning og bransje er vesentlige seleksjonskriterier for hvilke leverandører som kartlegges. For leverandører som har besvart vår henvendelse foregående år, som i tillegg er vurdert til lav risiko, kartlegges ikke vedkommende på nytt året etter. Leverandører som er vurdert til moderat eller høy risiko kartlegges jevnlig, og minst årlig. Det samme gjelder leverandører med størst avtaleomfang. Som et minimum ønsker vi at det ikke skal gå mer enn tre år før leverandører vurderes, uavhengig av seleksjonskriteriene. Lillesands Sparebank vil hvert år innen 30. juni publisere en oppdatert redegjørelse om vårt arbeid. Redegjørelsen skal behandles i bankens styre.

For leverandørene som er kartlagt i 2025, er det gjort en grundig gjennomgang av deres risikoscore og utfyllende svar og en samlet vurdering basert på dette. Enkelte leverandører har vist til sine hjemmesider eller publisert redegjørelse, og i disse tilfellene har vi gjort en vurdering av det publiserte materialet.

Scoringsmodell

Scoringsmodellen gir leverandøren en totalscore basert på besvarte spørsmål, og videre blir leverandøren vurdert i henhold til en trafikklysmode. Modellen har følgende inndeling:

Grønn: Lav risiko
Gul: Moderat risiko
Rød: Høy risiko

Det er ønskelig å presisere at inndelingen kun gir en indikasjon på leverandørens risikoprofil, og at vi derfor har gjort en kvalitativ vurdering av respondentenes utfyllende svar i tillegg. Det er en svakhet ved modellen at små leverandører gjennomgående får en dårligere score. Det er forsøkt hensyntatt ved justering i scoringsmodellen, samt kommentarfelt på alle spørsmål. På bakgrunn av standardisert modell, inkluderer vi alltid en manuell vurdering som kan overstyre risikoscoren for slike tilfeller. Likevel ser vi at det trengs en helhetlig vurdering av vår datainnsamlingsmetode, og ytterligere vurdering av poenggrensene i scoringsmodellen.

Svarprosent

Lokalbank har sendt ut undersøkelse til 49 leverandører og forretningspartnere, hvor flere av disse er felles for alle medlemsbankene. Her inngår registrerte svar på spørreskjema, samt leverandører som viser til sine publiserte redegjørelser. Lillesands Sparebank har gjort tilsvarende med

Resterende 25 leverandører og forretningsforbindelser. Svarprosenten hos Lokalbanksamarbeidet er 78% og 88% hos Lillesands Sparebank. Til sammenlikning var fjorårets svarprosent 64 % hos Lokalbank, og Lillesands Sparebank benyttet en annen metode for aktsomhetsvurderinger.

Vi vil fortsatt jobbe for en enda høyere svarprosent ved neste års rapportering. Det skal blant annet sikres gjennom tettere leverandøroppfølging.

FUNN

FAKTSKE NEGATIVE KONSEKVENSER AVDEKKET

Vi har ikke identifisert noen faktiske negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i vår kartleggingsprosess nevnt over – verken i vår egen virksomhet eller i vår leverandørkjede. Imidlertid har vi avdekket noen leverandørforhold vi ønsker tettere oppfølging av fremover. Dette er hovedsakelig basert på mangelfulle svar eller koblinger mot høyrisikoland- eller bransjer. For øvrig vil vi gjøre kontinuerlige vurderinger på om metode og tilnærming vi benytter i dag er tilstrekkelig for å avdekke negative konsekvenser i egen virksomhet og våre leverandørkjeder.

VESENTLIG RISIKO FOR NEGATIVE KONSEKVENSER AVDEKKET

Vi vurderer at det er lav risiko for negative konsekvenser i egen virksomhet, basert på at vi er underlagt Arbeidsmiljøloven, og har tydelig regulerte arbeidsforhold med pålagte regelmessige samtaler mellom ledere og medarbeidere, samt veletablerte varslingskanaler. Til tross for at vi ser liten risiko her, skal vi fortsatt jobbe for at interne forhold er på et tilfredsstillende og akseptabelt nivå.

Etter en overordnet risikovurdering vurderer vi generell lav risiko for at Lillesands Sparebank har forretningspartnere og leverandørkjeder med brudd på menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Vi har i all hovedsak regionalt nedslagsfelt, noe som i utgangspunktet tilsier ryddighet på aktuelt område. En rekke av våre innkjøp gjøres via forretningsforbindelser som har tilholdssted i Norge, med korte leverandørkjeder, hvor den geografiske risikoen vurderes som lav. Våre avtalepartnere er underlagt lovgivning som er utpreget arbeidstakervennlig/forbrukervennlig, og lovgivning er tilordnet statlig tilsynsorgan. Likevel mener vi det er viktig å gjøre nødvendige risikovurderinger og sikre tilstrekkelig oppfølging av samtlige leverandører.

Undersøkelsene viser at noen av våre leverandører og forretningspartnere har forbindelser til høyrisikoland. Med utgangspunkt i geografisk risiko indikerer dette en høyere sannsynlighet for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, som eksempelvis svakere regelverk og autoritære styresett. En rekke av våre leverandører er også tilknyttet produksjon av kontorrekvisita eller IKT-produkter, der råvarer, komponenter og sammenstilling ofte knyttes til høyrisikoland. Dette indikerer en større sannsynlighet for brudd på grunnleggende menneskerettigheter eller anstendige arbeidsforhold. Dette kan for eksempel være:

- Barnearbeid
- Tvangsarbeid og dårlig arbeidsmiljø
- Manglende fagforeningsrettigheter
- Dårlig HMS
- Lav lønn
- Diskriminering og trakassering
- Brudd på rettigheter knyttet til råvareutvinning

Vi benytter også tjenester tilknyttet drift og vedlikehold av bygninger, eksempelvis renholdstjenester. Ut fra bransjerisiko vurderes dette til høyere risiko for negative konsekvenser, spesielt på grunnlag av utfordringer knyttet til arbeidsvilkår som:

- Lav lønn og uregelmessig betaling
- Mangel på formelle ansettelsesforhold
- Dårlig HMS
- Mangel på opplæring og verneutstyr
- Høyt tempo og psykisk stress
- Svak fagorganisering
- Diskriminering og utnyttelse av sårbare grupper

Dette er et område der vi har stor mulighet for å kunne påvirke, og den iboende risikoen i bransjen gjør dette til et viktig prioriteringsområde for videre arbeid.

ALLIANSELEVERANDØRER OG LOKALE LEVERANDØRER

Bankene samarbeider med LB Selskapet om fellesleverandører, men det er ansvarlig for ESG og risikostyring i LB Selskapet som har det overordnede ansvaret for oppfølging av allianseleverandørene. Bankens lokale leverandører følges opp av bærekraftsansvarlig i Lillesands Sparebank.

TILTAK OG VIDERE ARBEID

Leverandører og forretningspartnere som ikke har besvart vår henvendelse vil følges opp. Dette gjelder også respondenter med lav score som vi vurderer trenger oppfølging. Vi ønsker primært god samhandling og dialog med disse leverandørene for å oppnå tilfredsstillende innsikt i deres aktsomhetsvurderinger. I ytterste konsekvens vil vi vurdere hvorvidt vi ønsker å fortsette samarbeidet med disse aktørene.

Lillesands Sparebank vil ved fremtidige avtaleinngåelser, etter en i henhold til en risikobasert vurdering for brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, be leverandørene om å avgi egenerklæring. Samtidig er det ønskelig å gjøre leverandørene kjent med våre etiske retningslinjer. Egne etiske retningslinjer for leverandører og forretningspartnere (Supplier Code of Conduct) er under utarbeidelse.

Vi skal også forsikre oss om at våre varslingsrutiner er hensiktsmessige og relevante, og sikre at ansatte er kjent med disse. Dette gjelder både for ansatte og fremtidige nyansatte. En gjennomgang av dette er planlagt gjennomført i løpet av 2025. Selskapet skal definere tydeligere rutiner for leverandøroppfølging, samt jevnlig oppdatering av leverandørliste for å sikre riktige opplysninger og kontaktinformasjon.

Vi er i en tidlig fase når det gjelder utvikling av metode og struktur for rapportering på Åpenhetsloven. Vi er klar over at vi har et forbedringspotensial her, og vil følgelig rette innsats mot å forbedre oss ytterligere til neste års rapportering. Metode for datainnsamling vil spesielt bli prioritert.

I tillegg er følgende punkter konkrete forbedringsområder:

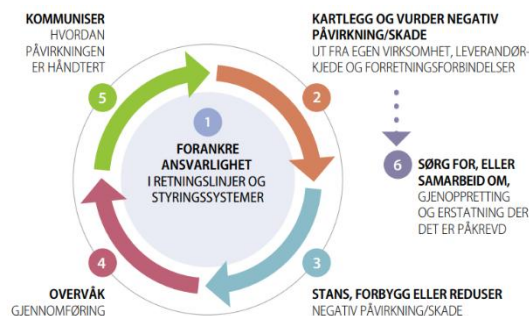
1. Kontinuerlig tilnærming

Til nå har vårt arbeid med Åpenhetsloven vært konsentrert til en periode mellom januar og juni. Vi skal i større grad gjøre dette arbeidet kontinuerlig, spesielt ved å knytte arbeidet opp mot et årshjul og forankre det tettere opp mot OECD sin veileder for aktsomhetsvurderinger. Vi mener det vil være hensiktsmessig for fremtiden å organisere arbeidet på denne måten for å sikre fokus og kontinuitet.

Kontinuerlige aktsomhetsvurderinger kan avdekke et endret risikobilde. Det er rimelig å anta at det vil forekomme endringer i våre leverandørkjeder mellom de årlige rapporteringene. Det underbygger viktigheten av å ha et kontinuerlig fokus på prosessen, slik at vi stiller oss bedre i stand til å fange opp og vurdere vesentlige endringer.

Dette kan i så fall gi grunnlag for å oppdatere redegjørelsen oftere enn én gang i året.

Forventet resultat av dette tiltaket er bedre innsikt i leverandørkjeden og vurdering av våre forretningspartnere. I tillegg er det ønskelig at dette skal bidra til at arbeidet med Åpenhetsloven blir bedre kjent og forankret i Lillesands Sparebank.

Aktsomhetsvurderingsprosessen og medfølgende støttetiltak.
Kilde: OECDs veileder for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

2. Tydeligere risikobasert tilnærming

Vi ønsker i større grad å integrere en risikobasert tilnærming for kartleggingen av leverandører. Vi vil derfor utarbeide risikomatriser for å rette forespørsel og innsats mot områdene med størst risiko for negative konsekvenser, og følgelig treffe bedre med undersøkelsene våre. Anerkjente risikokilder skal legges til grunn i dette arbeidet.

Forventet resultat av dette tiltaket vil være bedre innsikt i hvilke områder av verdikjeden som innehar størst risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, og at vi i forlengelsen av dette kan rette innsatsen mot disse områdene og treffe bedre med våre undersøkelser.

Avsluttende bemerkninger

Denne rapporten er behandlet og vedtatt i styret 24.06.2025.

Kontaktinformasjon

Eventuelle henvendelser knyttet til denne redegjørelsen eller om vårt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold kan rettes til:

apenhetsloven@lsb.no

Lillesand, 24.06.2025

I styret for Lillesands Sparebank

Elektronisk signert i Admincontrol

Harald Jacobsen
leder

Inger Vollstad
nestleder

Elise Lindeberg

Heikki Erling Systad

Siv Wiken

Niklas Grønning
ansattes representant

Anne-Grethe Knudsen
adm. banksjef

BYENS BANK

I 173 ÅR

Lillesands Sparebank ble grunnlagt i 1852 med et grunnfond på 273 spesidaler. Direksjonen var bredt sammensatt med sakfører, lensmann, to kjøpmenn, konsul og kirkesanger. Siden har banken utviklet seg i takt med endringene i lokalsamfunnet. Gjennom over 170 år har de fleste i Lillesand hatt sparepenger eller lån i sparebanken. Det lokale næringslivet har hatt stor nytte av en bank som kjenner lokalmarkedet til fingerspissene. I dag er Lillesands Sparebank en moderne bank med et fullverdig tilbud til privat- og bedriftskunder. Samtidig er banken stolt av sin historie, og er fortsatt levende opptatt av å bidra til positiv utvikling i Lillesand!

LILLESANDS SPAREBANK

DET NATURLIGE VALGET